

Årsrapport 2020

Post- og besøksadresse

Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS
Musmyrveien 10
3520 Jevnaker

Telefon

61 31 47 20
Org. nr.
966 494 816

E-post

firmapost@hra.no
Nettside
www.hra.no

Innhold

Innhold.....	2
Figurliste	3
Generalforsamling og styre i HRA AS	3
Generalforsamling	3
Styret	3
Administrasjon, kontor, eiendom	4
Utleie lokaler/tomt	4
Kommunikasjon.....	5
Skole og undervisning.....	5
Oversikt over besøk tidligere år:	6
Innsamlet avfall i eierkommunene.....	7
Gjenvinningsstasjoner	9
Fordeling av avfallsmengder 2020	11
Arbeidsmiljø.....	12
Nye aktiviteter i 2021	13
Økonomiske resultater	14
Årsberetning 2020	15
1 Virksomheten.....	15
2 Generelt.....	15
3 Økonomi	15
3.1 Finansiell risiko	16
4 Miljørapportering.....	17
4.1 Organisasjon og arbeidsmiljø	17
4.2 Avvik.....	18
4.3 Miljøaspekt	18
4.4 Skader og ulykker.....	18
4.5 Råvarebruk og energi	18
4.6 Utslipp av drivhusgasser.....	18
4.7 Utslipp av luktenheter	19
4.8 Støy og støv	19
4.9 Utslipp til vann	19
4.10 Farlig avfall/generelt avfall fra egen bedrift	19
4.11 Transport og utslipp.....	20
4.12 Miljøstyring	20
4.13 Forebyggende tiltak, beredskap og varslings.....	20
4.14 Sikring av etterdrift av deponi	20

4.15 Stikkprøver	20
5 Utsiktene for 2021.....	21
Resultatregnskap – mor/konsern	23
Balanse – mor/konsern	24
Balanse – mor/konsern	25
Kontantstrømoppstilling – mor/konsern	26
Noter til årsregnskap og konsern 2020	27
Revisjonsberetning BDO.....	37

Figurliste

Figur 1 - Purring/inkasso 2019	4
Figur 2 - Oversikt undervisning 2019	6
Figur 3 - Antall besøkende elever	6
Figur 4 - Antall besøkende klasser.....	6
Figur 5 - Innsamlet avfall.....	7
Figur 6 - Utvikling glass og metall	7
Figur 7 - Innsamlet pr. innbygger	8
Figur 8 - Materialgjenvinning og forbrenning	8
Figur 9 – Manglende tømning hos husholdninger	9
Figur 10 - Antall besøk.....	10
Figur 11 - Fordeling av avfallsmengder	11
Figur 12 - Fordeling av gjennomsnittlig avfallsmengde 3 siste år	12
Figur 13 - Omsetningsfordeling 2020	14

HADELAND OG RINGERIKE AVFALLSSELSKAP AS

OPPSUMMERING 2020

Generalforsamling og styre i HRA AS

Generalforsamlingen er HRAs øverste organ, og består av ordførere fra våre fem eierkommuner Gran, Hole, Jevnaker, Lunner og Ringerike.

Generalforsamling

Ordførere i eierkommunene.

Navn:	Kommune:	Tidsrom:
Randi Eek Thorsen	Gran	01.01 – 31.12
Harald Tyrdal	Lunner	01.01 – 31.12
Morten Lafton	Jevnaker	01.01 – 31.12
Kirsten Orebråten	Ringerike	01.01 – 31.12
Syver Leivestad	Hole	01.01 – 31.12

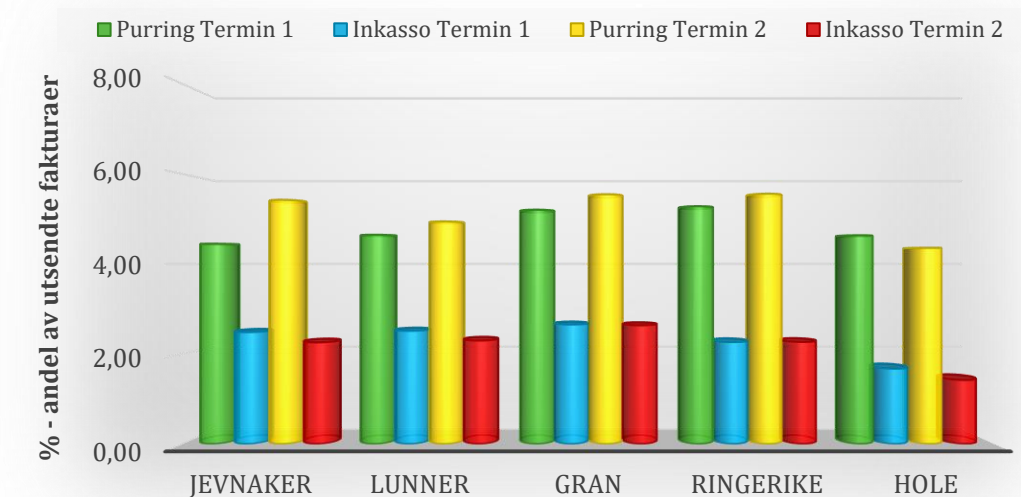
Styret

Ole Petter Løbben	Ringerike	Styreleder	01.01 – 31.12
Vibecke Olsen	Jevnaker	Nestleder	01.01 – 31.12
Janne Bjørntvedt Buhaug	Gran	Styremedlem	01.01 – 31.12
Mari Svenbalrud	Lunner	Styremedlem	01.01 – 30.04
Ulf O. Rogneby	Lunner	Styremedlem	01.05 – 31.12
Karen Skjånes	Hole	Styremedlem	01.01 – 31.12
Ørjan Polman	Ansattvalgt medlem	Styremedlem	01.01 – 31.03
Jarle Bakken	Ansattvalgt medlem	Styremedlem	01.04 – 31.12

Administrasjon, kontor, eiendom

HRA fakturerer selv alle sine abonnenter. Fakturering skjer med to terminer pr. år, totalt ca. 55.000 fakturaer. HRA har avtale med Argus Kreditt på Hønefoss, som overtar innkreving av manglende innbetalinger, etter at første purring er sendt fra HRA. Det er viktig at vi har gode rutiner omkring innkreving av gebyr, og at abonnentene får en korrekt oppfølging ved manglende betaling. Sammenlignet mot fjoråret ser HRA en nedgang i antall purringer og inkassosaker kommunevis og totalt sett. Dette er positivt overraskende med tanke på året vi har lagt bak oss med tanke på permitteringer i flere bransjer.

Purring/inkasso 2020

Figur 1 - Purring/inkasso 2019

Vi tilbyr avtalegiro, e-Faktura og EHF-faktura til alle våre abonnenter.

Utleie lokaler/tomt

- Norsk Gjenvinning AS leier areal til sortering av næringsavfall.
- HRA Transport disponerer kontorer, spiserom og dusj/garderobe.

Kommunikasjon

Koronaen preget også kommunikasjonen i 2020. Spesielt stort trykk var det da HRA stengte alle sine gjenvinningsstasjoner så nær som én etter nedstenging av Norge 12. mars. Det var til sammen 27 redaksjonelle omtaler av HRA i 2020, fordelt på Ringerikes Blad og Avisen Hadeland. HRA har et åpent og proaktivt forhold til media, og ser at det gir resultater. Mange av artiklene er blitt til på initiativ fra HRA, som en feature-reportasje om fem medarbeidere med ferskt fagbrev i gjenvinningsfaget, og opplysende artikler knyttet til innføring av glass- og metallemballasje i de ulike kommunene.

Internt har avdelingen rullet ut Workplace som intern kommunikasjonskanal for alle ansatte. Dette har bidratt til å knytte de ansatte tettere sammen og bedret informasjonsflyten, spesielt i perioder hvor mange ansatte dels har jobbet hjemmefra grunnet korona pandemien.

Innenfor saksbehandling har avdelingen jobbet med å forbedre samarbeidet med HRA Transport. Avdelingen har profesjonalisert saksbehandlingen. Blant annet har flere abonnenter fått nye hentesteder. Dette etter initiativ fra HRA Transport, som har forsterket HMS-arbeidet. Avviklingen av tidligere hentesteder har vært forankret i renovasjonsforskriften. Avdelingen har jobbet mye med ny renovasjonsforskrift, som ble ferdigstilt internt ved årsskifte. Ny forskrift er ventet å bli vedtatt i kommunestyrene høsten 2021, avhengig av politisk saksgang.

I september ble kommunikasjonsavdelingen ytterligere forsterket da det ble ansatt en kommunikasjonsrådgiver. Stillingen skal benyttes i satsingen på undervisning, opplæring og ved produksjon av informasjonsmateriell.

Skole og undervisning

HRA planla i god dialog med kommuneoverlegen i Jevnaker for å ta imot alle 4. klassinger høsten 2020. Dette var på et tidspunkt hvor smitten var lav i Norge, og vi forsterket smittevernet. Vi rakk å ta imot 6 av 34 påmeldte klasser, før vi fant det uforsvarlig å fortsette tilbudet med tanke på smittevern for elever og ansatte. Etter en ny, bred vurdering fant vi det ikke forsvarlig å fortsette fysisk undervisning. Vi har imidlertid hatt digital undervisning for videregående elever og voksenopplæringen.

Oversikt over besøk tidligere år:

Merk at 2018 viser 0 besøkende på grunn av ombygging av administrasjonsbygget som gjorde undervisning i 2018 umulig.

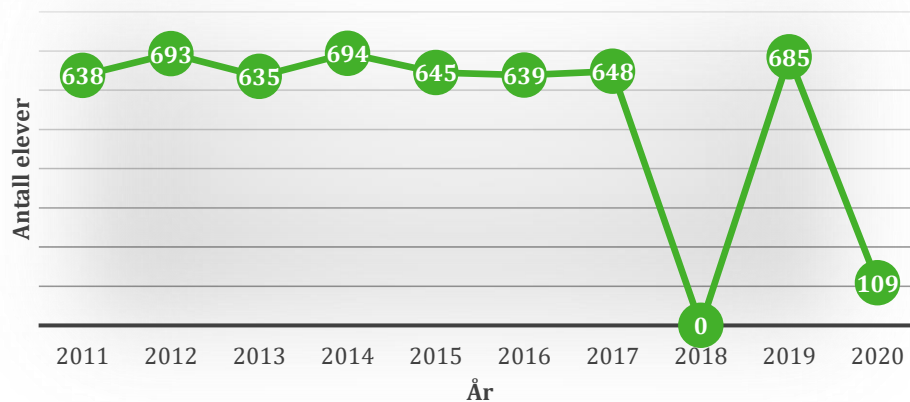
År	Skoler	Klasser	Elever	Lærere
2011	27	38	638	75
2012	25	39	693	63
2013	23	41	635	60
2014	25	33	694	57
2015	25	36	645	62
2016	24	33	639	71
2017	22	29	648	62
2018	0	0	0	0
2019	22	31	685	68
2020	23*	34*	109**	20

Figur 2 - Oversikt undervisning 2019

* Antall påmeldte skoler/klasser.

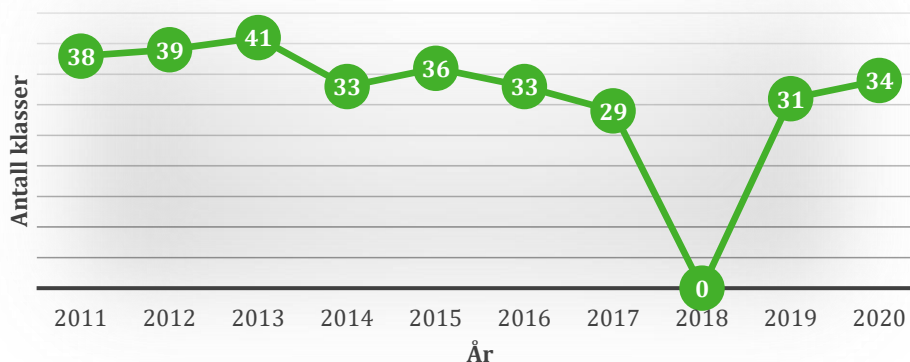
** Reelt antall inne før avlysning pga. cov.19.

Antall besøkende elever

Figur 3 - Antall besøkende elever

Klasser

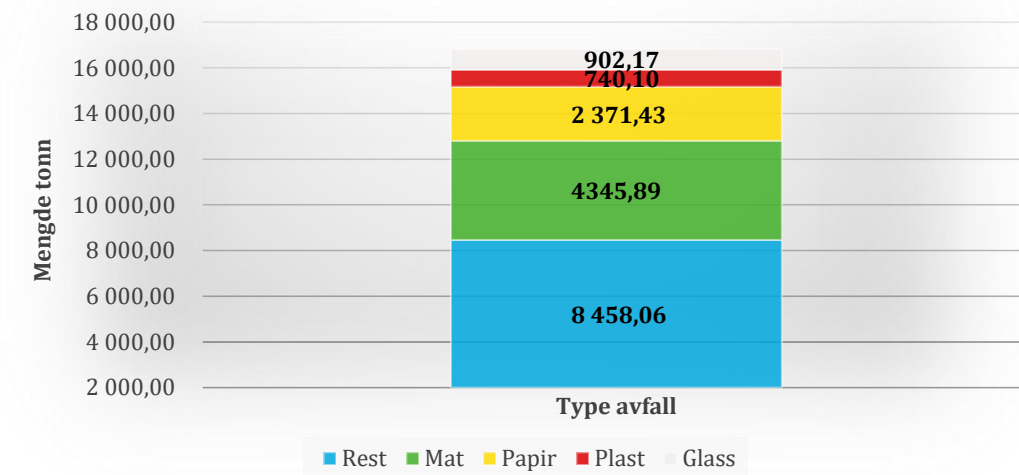

Figur 4 - Antall besøkende klasser

Innsamlet avfall i eierkommunene

I 2020 samlet HRA inn 16 818 (2019:15 206) tonn på renovasjonsrutene.
Av dette utgjorde restavfallet 8 458 (2019: 7 683) tonn.

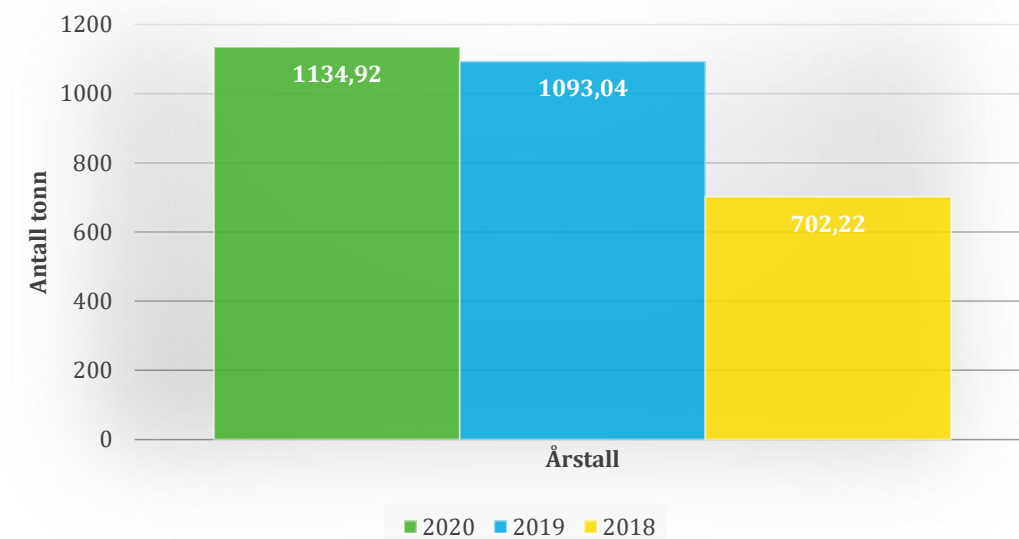
Avfallsmengder innsamlet avfall

Figur 5 - Innsamlet avfall

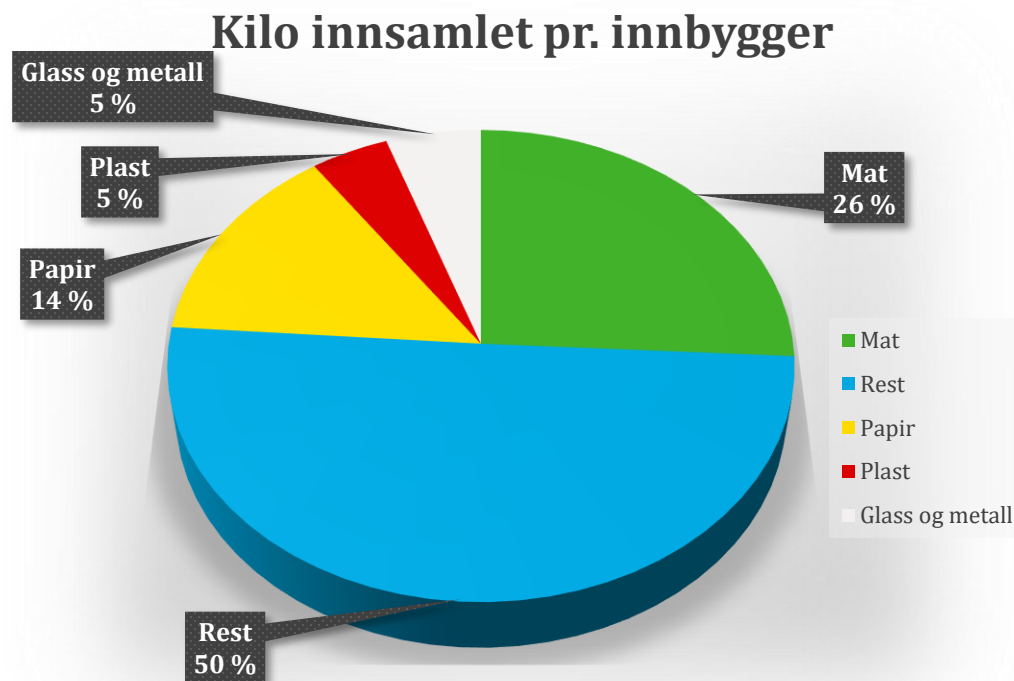
For glass og metall har mengden innsamlet avfall økt fra 702 tonn i 2018 til 1 135 tonn i 2020, en økning på omkring 62 % (se figur 6). Dette antar vi kommer som en direkte konsekvens av at HRA har rullet ut ordningen kildesortering og glass og metall hos alle sine abonnenter i løpet av 2020. Fra og med 2021 oppnår vi full effekt av dette prosjektet.

Uviklig glass og metall

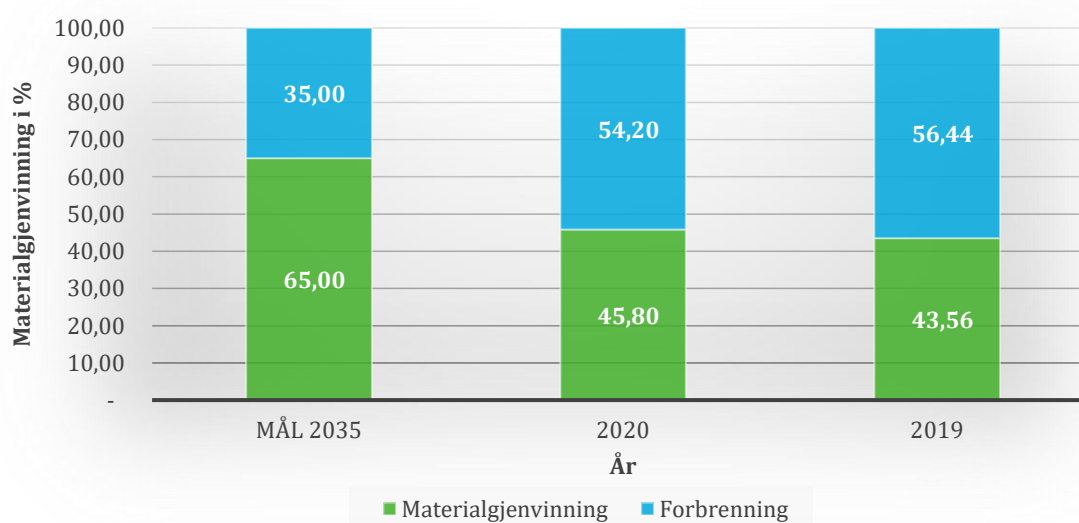
Figur 6 - Utvikling glass og metall

Figur 7 under illustreres fordelingen av fraksjoner innsamlet pr. innbygger. Av innsamlet avfall hos våre abonnenter står restavfallet for omkring 50 %, en liten nedgang med foregående år.

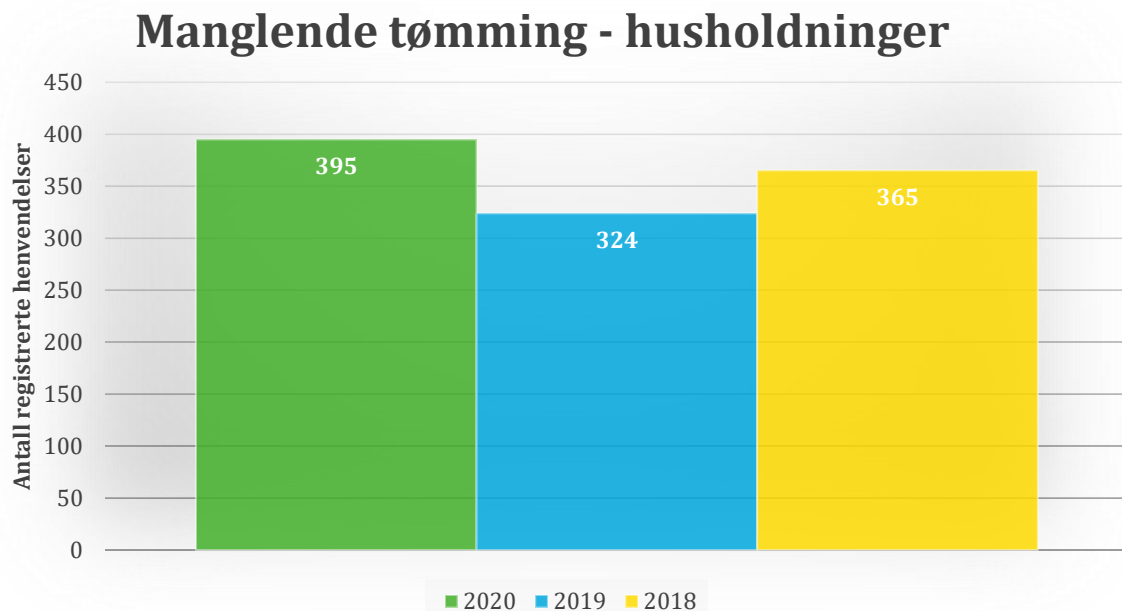
Figur 7 - Innsamlet pr. innbygger

HRA har som overordnet målsetting å redusere mengden restavfall til fordel for økt materialgjenvinningen i årene fremover (65% i 2035, i tråd med nasjonale mål).

Figur 8 - Materialgjenvinning og forbrenning

Innsamlingen er utført av HRA Transport. Manglende tømminger er registrert nedenfor.

Figur 9 – Manglende tømming hos husholdninger

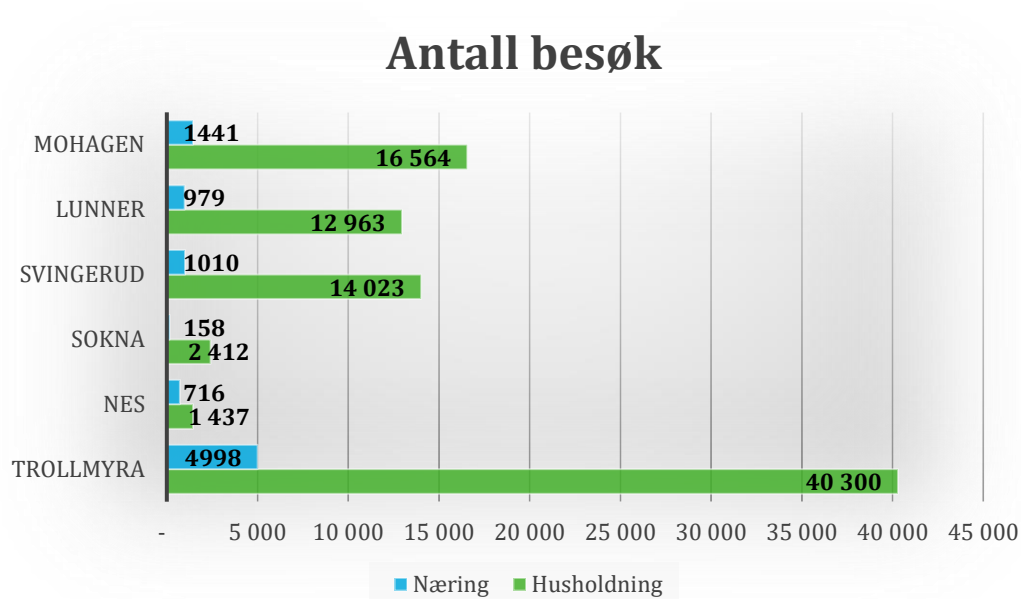
Det er samlet sett oppgang i registrerte henteavvik fra 2019 til 2020. Dette skyldes til dels strengere praktisering av renovasjonsforskriften, men også avvik som oppstår pga turnover i HRA Transport og uteglemte dunker. Avvik grunnet manglende henting korrigeres løpende.

Gjenvinningsstasjoner

Følgende gjenvinningsstasjoner er i drift:

Navn:	Sted:	Kommune:	Oppstartet:
Mohagen gjenv.st.	Jaren	Gran	Sep 2015
Lunner gjenv.st.	Roa	Lunner	Jun 1994
Trollmyra gjenv.st.	Bergermoen	Jevnaker	Des 1994
Hole gjenv.st.	Svingerud	Hole	Mai 1995
Nes gjenv.st.	Nes i Ådal	Ringerike	Nov 2000
Sokna gjenv.st.	Sokna	Ringerike	Des 2003

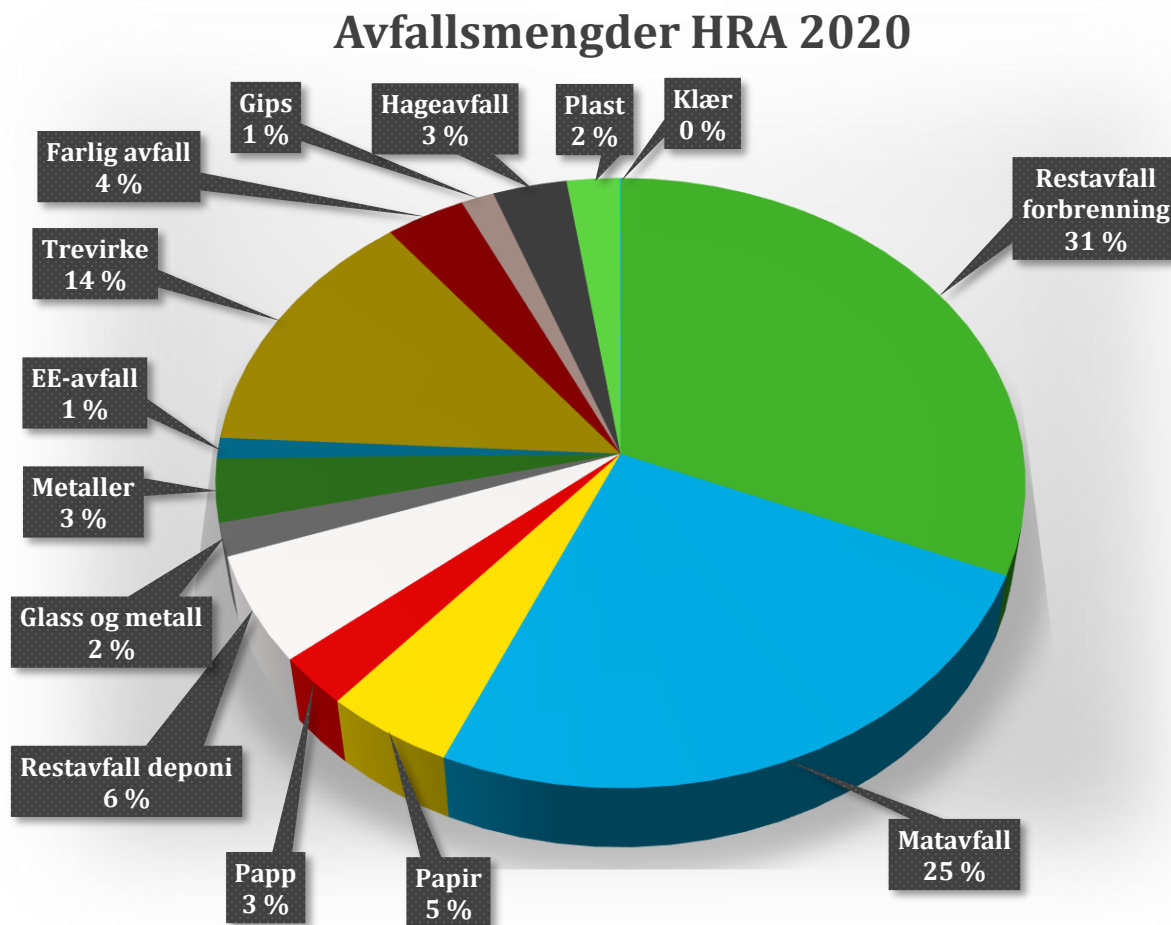
Totalt antall besøk i 2020 var 97 001 (2019: 77 343). Av disse var 87 699 (2019: 68 672) private husholdninger, og 9 302 (2019: 8 671) næringskunder. Det var med andre ord en økning i besøkende husholdninger på ca. 25 % og for næring en økning på ca. 7 %. Den store økningen på husholdningsbesøk skyldes i stor grad vesentlig flere besøk under Covid-19 pandemien, men også at HRA er blitt bedre på å registrere gratis besøk på stasjonen.

Figur 10 - Antall besøk

Fordeling av avfallsmengder 2020

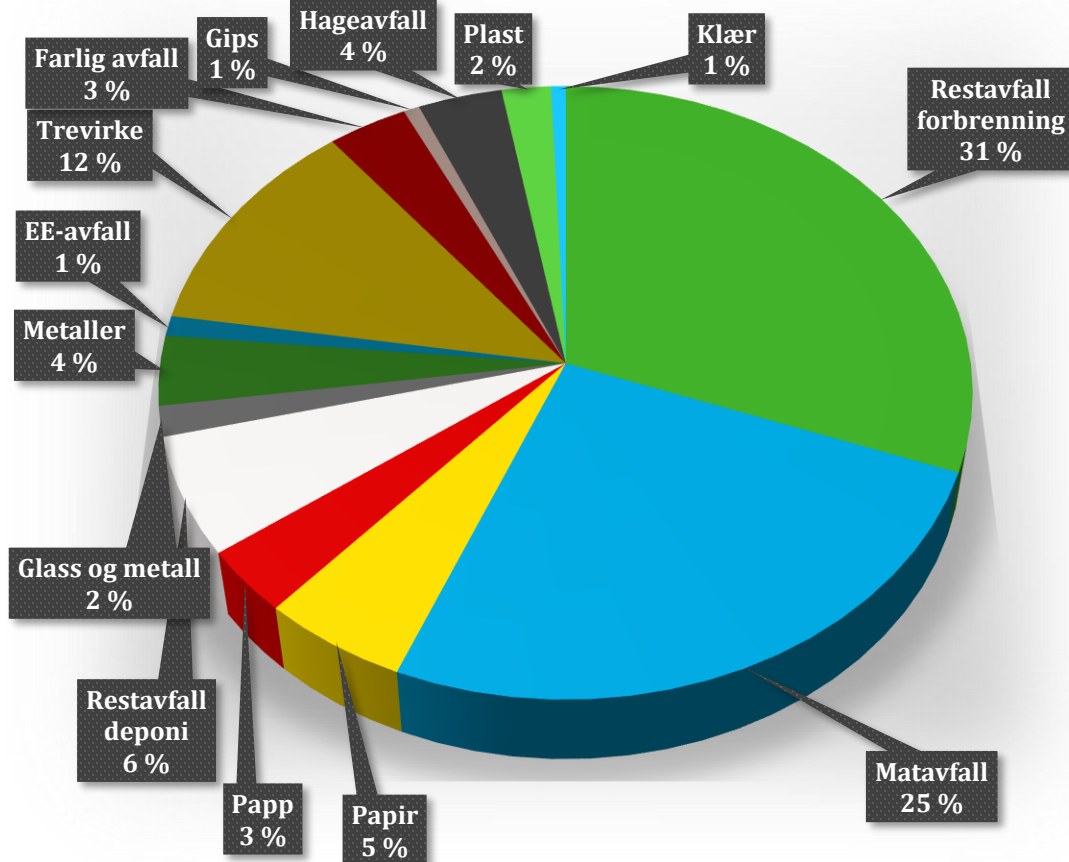
De totale avfallsmengdene (renovasjon + gjenvinningsstasjoner) og fraksjonsfordelingen viser ingen vesentlige endringer fra 2019.

Figur 11 - Fordeling av avfallsmengder

I figur 12 på neste side illustreres fordelingen av avfallsmengdene i snitt de siste tre årene hos HRA, altså fra 2018 til 2020. Som man kan se er det relativt stabil fordeling i forhold til de forskjellige avfallsfraksjonene.

Gjennomsnittlig avfallsmengde 3 siste år

Figur 12 - Fordeling av gjennomsnittlig avfallsmengde 3 siste år

Arbeidsmiljø

Kravene til behandling av avfall blir stadig skjerpet. Det er en krevende jobb både ved henting/transport og på mottakeranlegget. HRA er medlem i Stamina Helse i Hønefoss, og det gjennomføres årlige helsekontroller i henhold til virksomhetsplanen.

Vi har hjertestartere på anlegget, og de ansatte kurses i bruk av hjertestarteren og i generell førstehjelp.

Alle ansatte får hvert år tilbud om influensavaksine. Ellers gis tilbud om vaksinerings mot stivkrampe, hepatitt A og hepatitt B.

Det gjennomføres også diverse idrettslige og sosiale samlinger for de ansatte.

Nye aktiviteter i 2021

Vi tar med noen hovedoppgaver for 2021.

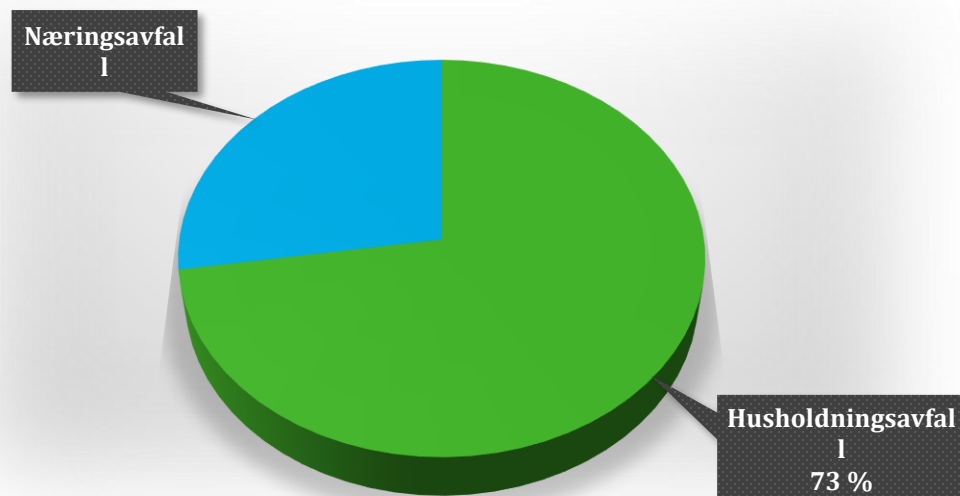
- Gjennomgang og revisjon av strategiplanen for 2016-2021 i samarbeid med styret, med mål om ferdig utformet strategiplan for 2022-2026 løpet av høsten 2021.
- Arbeide med ny renovasjonsforskrift gjeldende fra og med 2022.
- Fortsette digitaliseringsprosjektet og videreutvikle informasjons- og kommunikasjonsarbeidet
- Høste gode erfaringer av pilotprosjektet for hytter renovasjon på Lygna, å jobbe videre med prosjektering av renovasjon for hytter og fritidsboliger.
- Videreføre skoleprosjektet for regionens 4. klasser. HRA håper å kunne iverksette opplæringen igjen høsten 2021 gitt at Covid-19 pandemien har roet seg.
- Øke servicegrad på gjenvinningsstasjonene
- Ta omfattende luktundersøkelse etter at omlastingshallen ble tatt i bruk høsten 2020.
- Arbeide videre med planer for gjenbruksløsning for HRA.
- Revidere eget arbeid og prosedyrer i forhold til pålegg og endringer i lovverk
- Følge opp og videreutvikle samarbeidet mellom HRA Transport og morselskapet.
- Prosessforbedringer i biogassanlegget
- Forsterke innsatsen mot beslutningstakere for økt bruk av biogass i HRA-regionen
- Økt bruk av biorest som gjødsel i landbruket
- HRA ble 01.01.20 pliktige til å ha et operativt industrivern. Grunnet Covid-19 kunne ikke øvelser avholdes som planlagt. HRA håper det kan ligge til rette for å få øvd mer for innsattpersonell i 2021.

Økonomiske resultater

2020 resultatene viser et positivt resultat, og over budsjett. Sammen med kalkulert renteinntekt på selvkostfondet, økes selvkostfondet totalt med kr 2 987 649 til kr 14 342 469 pr. 31.12.20.

2020 Etterkalkyle selvkost	Husholdningsavfall	Næringsavfall	Totalt
Gebyrinntekter	95 708 307	0	95 708 307
Øvrige driftsinntekter	12 117 190	40 716 693	52 833 883
Driftsinntekter	107 825 497	40 716 693	148 542 191
Direkte driftsutgifter	95 588 978	39 268 767	134 857 746
Avskrivningskostnad	8 870 492	0	8 870 492
Kalkulatorisk rente (1,39 %)	906 914	0	906 914
Driftskostnader	105 366 385	39 268 767	144 635 152
+/- Effekt selvkostberegning HRA Transport	351 173	0	351 173
Resultat	2 810 285	1 447 926	4 258 211
Kostnadsdekning i %	102,3 %	103,7 %	102,7 %
Selvkostfond 01.01	11 354 820	0	11 354 820
+ Avsetning til selvkostfond	2 810 285	0	2 810 285
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond (1,39 %)	177 363	0	177 363
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente på fond)	14 342 469	0	14 342 469

Omsetning 2020

Figur 13 - Omsetningsfordeling 2020

Årsberetning 2020

1 Virksomheten

Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS (HRA) omfatter morselskapet og et heleid datterselskap. Datterselskapet, HRA Transport AS, ble etablert i oktober 2017 som en konsekvens av at selskapet som hadde anbudet for innsamlingen gikk konkurs.

HRA har som hovedoppgave å gjennomføre og drifte et renovasjonssystem som oppfyller alle krav til innsamling og behandling av husholdningsavfall i eierkommunene Gran, Hole, Jevnaker, Lunner og Ringerike. Dette omfatter også drift av Trollmyra Avfallsanlegg på Bergermoen i Jevnaker kommune, samt seks gjenvinningsstasjoner i eierkommunene. Disse ligger i Mohagen (Gran), Svingerud (Hole), Trollmyra (Jevnaker), Roa (Lunner), Sokna og Nes i Ådal (Ringerike). I tillegg har selskapet mottak av næringsavfall og farlig avfall. Fra 2014 produserer selskapet drivstoff i form av biogass (biometan) av matavfall.

HRA Transport AS har som hovedoppgave å hente avfallet hos alle abonnentene i eierkommunene.

HRA har også ansvar for innsamling og transport av kloakkslam fra kommunene Gran, Hole, Jevnaker og Lunner.

Oppgavene skal utføres i henhold til sentrale lover og bestemmelser samt gitte tillatelser fra Statsforvalteren og lokale forskrifter. Morselskapet har hovedkontor på Bergermoen i Jevnaker kommune.

2 Generelt

Etter styrets oppfatning gir det fremlagte årsregnskapet med resultatregnskap og balanse med tilhørende noter, en fyllestgjørende informasjon om driften i 2020 og status ved årsskiftet.

Årsregnskapet for 2020 er satt opp under forutsetning om fortsatt drift.

Det er ikke etter regnskapsårets utgang, inntrådt forhold som etter styrets syn har betydning for bedømmelsen av regnskapet. HRA defineres som et middels stort foretak. Det er krav om at selvkostberegninger brukes ved fastsettelse av renovasjonsgebyret. For årets årsoppgjør har vi derfor lagt til grunn "Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14)". Dette gir et noe annet resultat enn ved bruk av norsk standard regnskap. Dette fremkommer i notene til regnskapet.

3 Økonomi

Resultatregnskap

Morselskapet hadde en økning i omsetningen fra 135,0 mill. kroner i 2019 til 146,0 mill. kroner i 2020. Årsresultatet før skatt ble på 1,4 mill. kroner, etter skatt ble ordinært resultat 1,0 mill. kroner. Årets overskudd overføres annen egenkapital.

HRA Transport AS hadde en omsetning på 37,0 mill. kroner i 2020, opp fra 32,5 mill. kroner i 2019. Årsresultatet før og etter skatt ble -0,2 mill. kroner. Samlet for konsernet ble driftsinntektene for 2020 på 146,0 mill. kroner. Resultat før skatt ble 1,2 mill. kroner.

Kontantstrømoppstilling

Morselskapets likviditetsendring fra operasjonell virksomhet var på 12,3 mill. kroner, og netto reduksjon i kontanter var 8,2 mill. kroner. For konsernet var likviditetsendringen fra operasjonell virksomhet på 20,5 mill. kroner, og netto reduksjon i kontanter var 11,3 mill. kroner.

Likviditet

Morselskapets kortsiktige gjeld var 24,5 mill. kroner pr. 31.12.2020. Dette utgjør 20,3 % av samlet gjeld, mot 25,9 % pr. 31.12.2019. Kortsiktig gjeld går ned med 14,8 %, mens sum gjeld går opp med 8,6 %.

Likviditetsbeholdningen var 40,1 mill. kroner pr. 31.12.2020, som tilsvarer 23,8 % av totalkapitalen.

Konsernets kortsiktige gjeld var 28,5 mill. kroner pr. 31.12.2020. Dette utgjør 19,6 % av samlet gjeld. Likviditetsbeholdningen var 49,3 mill. kroner pr. 31.12.2020, som tilsvarer 25,7 % av totalkapitalen.

Soliditet

Morselskapets totalkapital var ved utgangen av året 168,2 mill. kroner sammenlignet med 157,8 mill. kroner i 2019. Egenkapitalen utgjør 27,9 % av totalkapitalen mot 29,1 % for 2019.

Konsernets totalkapital var ved utgangen av året 192,0 mill. kroner. Egenkapitalen utgjør 24,2 % av totalkapitalen.

3.1 Finansiell risiko

Renterisiko

Morselskapet og konsernet er eksponert for risiko knyttet til endringer i rentenivå.

Morselskapet har en langsiktig gjeld til kredittinstitusjon på 77,1 mill. kroner.

Konsernet har en langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner på 97,3 mill. kroner.

Kredittrisiko

Morselskapet og konsernet har store løpende kundefordringer. Basert på erfaring gjennom flere år har ikke fordringene utgjort noen stor risiko. Styret ser imidlertid på situasjonen etter koronavirus-utbruddet med en viss bekymring når det gjelder utestående kundefordringer.

Likviditetsrisiko

Morselskapets og konsernets likvide midler er plassert i bank med flytende rente. Innskudd pr. 31.12.2020 var 40,1 mill. kroner for morselskapet og 49,4 mill. kroner for konsernet. Bankinnskudd varierer i takt med tidspunktene for fakturering.

Markedsrisiko

Virksomheten knyttet til monopoldelen – husholdningsavfallet – har vært økende i 2020 grunnet korona og utstrakt grad av hjemmekontor o.l. Det samme er innhenting av avfall i regi av datterselskapet HRA Transport AS.

4 Miljørapportering

4.1 Organisasjon og arbeidsmiljø

Organisasjon

Organisasjonen har blitt styrket gjennom 2020 blant annet ved at det er ansatt i ny stilling en kommunikasjonsrådgiver i morselskapet. Bemanningen er også forsterket på gjenvinningsstasjonene. I HRA Transport jobbes det aktivt mot å styrke bemanningen med relevant kompetanse med førerkort klasse C og yrkessjåførkompetanse (YSK).

Lokaler

Administrasjonen i HRA og HRA Transport har jobbet i nyrenovert administrasjonsbygg i halvannet års tid nå og selskapene ser gode effekter av dette. Små tilpasninger som må til gjøres fortløpende. Resultatet av nytt bygg er at det har gitt medarbeiderne vesentlig bedre arbeidsforhold, HRA Transport har fått gode garderobe og sanitærforhold, samt at fasilitetene for besøkende skoleklasser m.m. er langt bedre tilrettelagt. I tillegg er det etablert et kantinetilbud. Dessverre har ikke selskapene fått benyttet lokalene så mye som ønsket i 2020 grunnet Covid-19, men håper å returnere til normalen senere i 2021.

Sykefravær og helse

Fravær med egenmelding er fortsatt lavt og synkende fra foregående år. HRA arbeider aktivt for å fortsette denne trenden. Egenmeldinger utgjør 0,55 %. Dette inkluderer ikke egenmelding ved syke barn. Samlet fravær pga. syke barn utgjør 43 dager. Fravær med sykmelding er på 2,75 %, ned fra 5,05 % i 2019. Vi kan ikke se at det er noen spesielle sammenhenger mellom fravær og jobbsituasjon.

Bedriften har eget arbeidsmiljøutvalg, og har to verneombud for henholdsvis kontor- og driftsmiljø. Bedriften har en stabil bemanning, og det er styrets oppfatning at arbeidsmiljøet er godt.

I samarbeid med Stamina Helse settes det årlig opp en virksomhetsplan for helse, miljø og sikkerhet. I 2020 har vi gjennomført:

- Tilbud om helseundersøkelse for alle ansatte.
- Tilbud til alle ansatte for nødvendige vaksinasjoner.

I samarbeid med BDO har HRA og HRA Transport i 2020 gjennomført medarbeiderundersøkelsen «Kulturstyrk». Som resultat av denne undersøkelsen arbeides det aktivt for å ivareta og styrke det allerede gode arbeidsmiljøet vi har i bedriften.

Likestilling

HRA har 9 kvinner blant 31 ansatte (29 %).

Styret består av tre kvinner og tre menn, 40 % mannsandel blant aksjonærvalgte styremedlemmer. Selskapet har i løpet av 2020 ansatt 3 nye kvinner. En driftsoperatør og to i administrative stillinger. Det er krevende å få kvinnelige søkere til stillinger som driftsoperatør, men HRA oppfordrer kvinner aktivt til å søke slike jobber når det rekrutteres etter nye medarbeidere. Det legges aktivt til rette for at kvinner så vel som menn kan arbeide hos HRA.

Diskriminering

Selskapet arbeider for å fremme diskrimineringslovens formål innenfor vår virksomhet. Aktivitetene omfatter blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter og tiltak for å unngå trakassering.

4.2 Avvik

Det er registrert 117 avvik i vårt internkontrollsystem i 2020. Alle avvik er lukket pr. 31.12.2020. Avvik ligger i databasen med forklaringer og tiltak.

4.3 Miljøaspekt

Miljøaspekt er produkter/tjenester som kan påvirke det ytre miljø.

Vi har registrert 17 miljøaspekt med beskrivelse av miljøpåvirkning, status og betydning. Dette er utslipp til grunn og utslipp av drivhusgasser og lukt som bedriften følger spesielt opp i henhold til utslippstillatelser og hensyn til naboer. Miljøaspektene er dokumentert i vårt internkontrollsystem.

4.4 Skader og ulykker

Det er i 2020 registrert 2 ulykker med fravær, og 3 nesten-uhell. Ulykkene med fravær omhandler en episode hvor en ansatt skadet seg på motorsag, og en episode hvor en ansatt fikk syredråper på øyet under sortering av farlig avfall. I begge tilfeller ble verneutstyr benyttet, og ingen av de ansatte hadde langvarig sykefravær som følge av hendelsene. Det er gjort tiltak og avvikene er lukket.

4.5 Råvarebruk og energi

Gass fra nedlagt deponi er energikilde til oppvarming av biogassprosessen og bygningsmasse. Gassuttaket fra deponiet er på samme nivå som forrige år. Nivået er vesentlig lavere enn det som ble forventet etter etablering av nye gassbrønner i 2017. Tilleggsoppvarming skjer ved bruk av rågass fra biogassanlegget og oljefyr.

4.6 Utslipp av drivhusgasser

Metan fra nedlagt deponi som evt. lekker ut mellom gassbrønnene på deponiet vil inneholde ca. 43 % metan (CH₄), ca. 50 % karbondioksid (CO₂), små mengder nitrogen og sporstoffer. Vi registrerer årlig lekkasjeområder og utfører tiltak. Målinger utført i 2020 viste ingen registrerte utslipp over kvantifiseringsgrense (0,2%).

Biogass som prosesseres hos HRA, inneholder ca. 68 vol-% metan og ca. 32 vol-% karbondioksid. Ved ordinær drift er det evt. bare utlekket metan fra deponiet som bidrar til drivhuseffekt. Karbondioksid som slippes ut fra deponiet og biogassanlegget er i naturlig kretslop. Metan fra utråtningstankene blir oppgradert til drivstoff for kjøretøyer. Avgassene fra forbrenningen av dette metanet er klimanøytrale.

Gass fra brønner i deponiet og biogassanlegget i 2020:

Anlegg	Mengde biogass		Metan i Nm ³			
	pr. år i Nm ³		Til varme		Til drivstoff	
År:	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Deponibrønner	415 316	439 257	394 550	417 294		
Biogassanlegg	2 412 500	2 496 600	227 289	632 016	753 964	864 068

Varmeunderskuddet som følge av begrenset metanmengde fra deponiet, reduserer både klimanytten og det økonomiske utbyttet av biogassproduksjonen. Et flisfyringsanlegg vil bli etablert i løpet av 2021, for å erstatte bruk av olje og biogass til varmeproduksjonen, og deretter suksessivt erstatte bortfall av deponigass.

4.7 Utslipp av luktenheter

Luktundersøkelser og innrapportering viser en reduksjon i luktutslipp fra Trollmyra siden målingene startet i 2010. Luktutslipp forekommer likevel til omgivelsene. Tidligere er lagertank for flytende gjødsel og omlasting av restavfall utpekt som hovedkilder. Tildekking av gjødseltank ble gjennomført i 2018. Tiltak mot lukt fra omlastingen av restavfall har medført redusert liggetid for restavfall. Ny omlastingshall med luktfilter ble satt i drift på slutten av 2020. En omfattende luktundersøkelse vil bli gjennomført i løpet av 2021.

Lukt fra biogassanlegget kan forekomme ved større driftsforstyrrelser.

Ved vanlig drift vil ventilasjonsluft fra biogassanlegget renses gjennom biofiltre, og ikke spre lukt til naboområdene i vesentlig grad. Kompostering av hageavfall og lagring av hoggetrevirke vil også kunne skape lukt, men denne lukta vil av de fleste ikke bli karakterisert som sjenerende. Vi arbeider videre med å redusere luktplager, og har et system for innrapportering av luktplager. I 2020 ble det rapportert inn 2 klager på lukt.

4.8 Støy og støv

Det er ikke registrert noen støy eller støvklager fra naboområdene.

4.9 Utslipp til vann

Vårt deponi ligger i en «dødisgrop» på en morenerygg og har dermed ikke rennende overflatevann inn eller ut av området. Alt vann som renner gjennom gammel fylling uten bunntetting, går ned i grunnvannet. Fra og med 1998 er alt avfall deponert på dobbelt bunntettet område med oppsamling og rensing av sigevann. Vi har flere prøvebrønner hvor det tas prøver fire ganger pr. år. Uttak av prøver nedstrøms i deponiet tas i dag ved grunnvannets utløp i Randselva som er ca. 1 km unna selve deponiet.

Sigevannet blir kontrollert med hensyn på mengder og kjemisk forurensning.

Rapport vedrørende grunnvann og rensing av sigevann sendes Statsforvalteren årlig.

Brønner nærmest deponiet viser som ventet noe forurensning. I løpet av 2018 ble det funnet per- og polyfluorerte forbindelser (PFAS) i sigevannet fra deponiet som et resultat av et kartleggingsprosjekt initiert av Miljødirektoratet. Dette resulterte i et pålegg fra Statsforvalteren om å inkludere slike målinger i det årlige programmet. Grunnvannets utløp i Randselva viser langt lavere nivå av PFAS enn ved deponiet, og av en annen type. I 2020 ble det ikke påvist PFAS i utløpet til Randselva, og ingen av analysene i vannovervåkingsprogrammet overskred grenseverdiene for PFAS. Nytt årlig måleprogram forventes å gi bedre forståelse og evt. bekreftelse på om dette kan være påvirket av annen industri i området.

Utløp i Randselva viser ellers kun små spor av forurensning som ligger innenfor de normer som gjelder. Den biologiske aktiviteten i deponiet er nedadgående. Dette medfører at også forurensning til atmosfære og grunnvann er avtagende.

4.10 Farlig avfall/generelt avfall fra egen bedrift

Egen bedrift har ingen produksjon som genererer farlig avfall. Annet farlig avfall som kommer inn fra abonnenter og næringskunder blir sortert, deklart, emballert og sendt videre til godkjent mottak for farlig avfall. De største mengdene HRA behandler av farlig avfall er impregnert trevirke, maling, lakk og lim.

4.11 Transport og utslipp

Transport er en viktig og nødvendig del av avfallshåndteringen, og dette gir vanligvis utslipp av skadelige gasser som CO₂ og NO_x. Renovasjonsbilene som benyttes til innhenting av husholdningsavfallet går i all hovedsak på klimanøytral biogass som er produsert av HRA.

HRA Transport AS har løpet av 2020 mottatt alle nye biler de hadde i bestilling, og bilparken er nå komplett. En rulleringsplan på flåten av renovasjonsbiler iverksettes fra og med 2021 for å få til fornuftige og nødvendige utskiftninger i fremtiden.

4.12 Miljøstyring

Strategi og mål er beskrevet i selskapets strategiplan for 2016 - 2021. Informasjon, rutiner og prosedyrer er beskrevet i selskapets kvalitet og miljøsystem. Det er etablert et web-basert internkontrollsystem, basert på NS-ISO 9001 og NS-ISO 14001. Kiwa Teknologisk Institutt hadde oppfølgingsrevisjon av internkontrollsystemet i januar 2020.

4.13 Forebyggende tiltak, beredskap og varsling

Internkontrollsystemet inneholder oversikt over miljøaspekter med tiltak og utbedringer. Beredskapsplan ligger også i systemet med varslingsrutiner og dokumentasjon på gjennomført opplæring/øvelser.

4.14 Sikring av etterdrift av deponi

«Stiftelsen etterbruksfond for Trollmyra deponi» ble stiftet 24. januar 2008. Stiftelsen har som formål å sikre etterdrift, samt bidra til ekstraordinær drift av Trollmyra deponi. Stiftelsen ble tilført 1,2 millioner kroner i 2020.

4.15 Stikkprøver

Alle lass med restavfall til deponi må det leveres deklarasjonsskjema for. Dette sikrer kontroll med hva og hvor mye som deponeres.

5 Utsiktene for 2021

HRA har som hovedoppgave å oppfylle sentrale krav til avfallshåndtering, samtidig som selskapet skal drive forretningsmessig forsvarlig innenfor den konkurranseutsatte delen av vår virksomhet.

Resultatregnskapet for 2020 viser som tidligere nevnt et overskudd, på tross at det var budsjettert med underskudd. Hovedårsakene for dette er at HRA Transport har levert bedre enn budsjettert, og at enkelte avskrivninger ble aktivert senere enn budsjettert. For 2021 er det vedtatt budsjettert med overskudd. HRAs renovasjonsgebyrer holdes uendret fra 2020 til 2021.

Det nye tjenestetilbudet med innhenting av glass- og metallemballasje hjemme hos abonnentene er nå utrullet i alle våre eierkommuner.

HRA så frem til å ta imot eierkommunenes 4.klassinger i vårt nyrenoverte administrasjonsbygg høsten 2020 som vi gjorde i 2019. Dette ble dog en kortvarig prosess da Covid-19 satte en stopper for at HRA kunne gjennomføre dette på en forsvarlig måte for elever og egne ansatte. HRA ser frem til å videreutvikle denne arenaen for opplæring i moderne avfallshåndtering videre i 2021 når samfunnet åpner opp, og det igjen er forsvarlig å starte opp tilbudet igjen.

HRA vil i løpet av våren 2021 avvikle ordningen med fast hentedag. Dette med bakgrunn i å lette på arbeidsbelastningen for renovatørene i HRA Transport i forbindelse med høytider. Som resultat vil hentedag bli forskjøvet ved henteruter som faller på røde dager. HRAs abonnenter informeres om endringen via lapp på dunker, nettside, media og i egen app. Tjenestetilbud videreutvikles ytterligere ut fra erfaringer, og i tråd med overordnede mål, samt kundenes ønsker og behov.

I løpet av vinteren 2020/2021 hadde HRA fem anbud av vesentlig størrelse ute på Doffin. Som resultat av dette er det inngått nye leverandøravtaler på de fleste av dem. HRA er ser positivt på nye bekjentskaper og gleder seg til å ta fatt på en hverdag med nye aktører.

HRA skal fortsatt ha god oppfølging av logistikk og avtaler for avsetning av restavfall, og holde lagrene av restavfall ved Trollmyra på lavest mulig nivå. Omlastingshall for restavfall ble ferdigstilt i november 2020 for bedre logistikk og redusert luktutslipp.

Veisystemet på Trollmyra ble oppgradert og lagt om i 2019, noe som har forbedret trafikksikkerheten vesentlig. Det jobbes fortløpende med å optimalisere internt veinett videre.

Fra 01.01.2020 er HRA, etter Forskrift om industrivern, blitt industrivernpliktige. HRA er positive til dette, og har etablert et industrivern bestående av et innsatslag på syv personer og en industrivernleder til å lede og koordinere den løpende driften av selskapets industrivern. Industrivernet har i løpet av 2020 fått avholdt noen øvelser, men det har begrenset seg noe med tanke på Covid-19. HRA håper at industrivernet vil få øvd mer løpet av 2021 for å kunne inneha et optimalt forberedt industrivern til aktuelle situasjoner.

Styret og administrasjonen følger utviklingen av korona-pandemien og har i løpet av 2020 fortløpende iverksatt en rekke tiltak for i størst mulig grad å sikre løpende drift av vår samfunnskritiske funksjon, og ivaretaking av så vel kunder som ansatte. Ytterligere tiltak vurderes fortløpende også i 2021.

Det er sannsynlig at korona-pandemien vil få effekt på selskapets inntjening, kostnader og fremtidige investeringer. Som resultat i 2020 så HRA at de fikk langt mer besøk enn hva som har vært normalt tidligere år. Trolig kommer dette av økt grad av hjemmekontor, mindre anledning til ferie og større grad av oppussing og rydding i hus og hytter. Trolig vil denne effekten vedvare også i høysesongen 2021 og frem til smittevernstiltakene avtar. Styret anser driften for å være solid og robust, og er således rustet til å takle utfordringene med denne krisen.

Jevnaker, 26.03.2021

Ole Petter Løbben
styreleder

Vibecke Andersson
nestleder

Karen Skjånes
styremedlem

Janne Bjørntvedt Buhaug
styremedlem

Jarle Bakken
styremedlem

Ulf O. Rogneby
Styremedlem

Kjell Olav Kolrud
administrerende direktør

Styrets beretning er elektronisk signert, og inneholder derfor ingen håndskrevne signaturer.

Resultatregnskap – mor/konsern

Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS					
2020	Morselskap 2019		Note	Konsern 2020	2019
Driftsinntekter og driftskostnader					
145 764 531	134 695 063	Salgsinntekt	2, 14	145 764 531	134 695 064
263 100	263 100	Annen driftsinntekt		293 100	263 100
<u>146 027 631</u>	<u>134 958 163</u>	Sum driftsinntekter		<u>146 057 631</u>	<u>134 958 164</u>
85 017 097	76 189 849	Varekostnad	3	48 138 828	43 666 855
23 382 669	21 063 810	Lønnskostnad	5	43 819 169	39 256 438
13 174 104	11 525 258	Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiend	7	19 298 410	16 501 630
21 691 614	23 392 154	Annen driftskostnad	5	31 672 552	32 356 645
<u>143 265 485</u>	<u>132 171 071</u>	Sum driftskostnader		<u>142 928 960</u>	<u>131 781 568</u>
<u>2 762 146</u>	<u>2 787 092</u>	Driftsresultat		<u>3 128 671</u>	<u>3 176 596</u>
Finansinntekter og finanskostnader					
199 726	442 081	Annen renteinntekt		201 272	448 872
1 593 932	1 902 411	Annen rentekostnad	14	2 105 320	2 522 027
0	3 472	Annen finanskostnad		0	3 472
<u>-1 394 205</u>	<u>-1 463 802</u>	Resultat av finansposter		<u>-1 904 048</u>	<u>-2 076 627</u>
<u>1 367 941</u>	<u>1 323 290</u>	Ordinært resultat før skattekostnad		<u>1 224 623</u>	<u>1 099 969</u>
322 619	282 356	Skattekostnad på ordinært resultat	11	338 805	279 679
<u>1 045 322</u>	<u>1 040 934</u>	Årsresultat		<u>885 818</u>	<u>820 290</u>
1 045 322	1 040 934	Avsatt til annen egenkapital		0	0
<u>1 045 322</u>	<u>1 040 934</u>	Sum disponert		<u>0</u>	<u>0</u>

Balanse – mor/konsern

		Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS			
2020	Morselskap 2019		Note	Konsern 2020	2019
		Eiendeler			
		Anleggsmidler			
		Immaterielle eiendeler			
2 420 117	2 063 097	Utsatt skattefordel	11	2 394 725	2 033 523
<u>2 420 117</u>	<u>2 063 097</u>	Sum immaterielle eiendeler		<u>2 394 725</u>	<u>2 033 523</u>
		Varige driftsmidler			
61 615 841	43 580 739	Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	7, 8	61 615 841	43 580 739
45 262 608	44 752 510	Maskiner og anlegg	7, 8	45 262 608	44 752 510
1 056 106	1 437 247	Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	7, 8, 17	20 839 295	22 954 743
<u>107 934 555</u>	<u>89 770 496</u>	Sum varige driftsmidler		<u>127 717 744</u>	<u>111 287 992</u>
5 423 705	5 264 201	Investeringer i datterselskap	16	0	0
2 000	2 000	Investeringer i aksjer og andeler		2 000	2 000
508 653	446 862	Netto pensjonsmidler		508 653	446 862
<u>5 934 358</u>	<u>5 713 063</u>	Sum finansielle anleggsmidler		<u>510 653</u>	<u>448 862</u>
<u>116 289 030</u>	<u>97 546 656</u>	Sum anleggsmidler		<u>130 623 122</u>	<u>113 770 377</u>
		Omløpsmidler			
		Varer			
294 933	190 993	Lager av varer og annen beholdning	4	294 933	190 993
<u>294 933</u>	<u>190 993</u>	Sum varer		<u>294 933</u>	<u>190 993</u>
		Fordringer			
5 902 925	6 597 725	Kundefordringer	8	5 902 925	6 597 725
5 345 316	5 050 221	Andre kortsiktige fordringer		5 854 475	6 099 061
479 711	47 518	Konsernfordringer		0	0
<u>11 727 952</u>	<u>11 695 464</u>	Sum fordringer		<u>11 757 400</u>	<u>12 696 787</u>
		Bankinnskudd, kontanter o.l			
40 120 657	48 345 349	Bankinnskudd, kontanter o.l.	12	49 363 225	60 664 523
<u>40 120 657</u>	<u>48 345 349</u>	Sum bankinnskudd, kontanter o.l		<u>49 363 225</u>	<u>60 664 523</u>
<u>52 143 541</u>	<u>60 231 805</u>	Sum omløpsmidler		<u>61 415 557</u>	<u>73 552 302</u>
<u>168 432 571</u>	<u>157 778 461</u>	Sum eiendeler		<u>192 038 680</u>	<u>187 322 679</u>

Balanse – mor/konsern

		Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS			
2020	Morselskap 2019		Note	Konsern 2020	2019
Egenkapital og gjeld					
Innskutt egenkapital					
3 862 000	3 862 000	Aksjekapital	9, 10	3 862 000	3 862 000
<u>3 862 000</u>	<u>3 862 000</u>	Sum innskutt egenkapital		<u>3 862 000</u>	<u>3 862 000</u>
Opptjent egenkapital					
43 125 328	42 080 006	Annen egenkapital	9	42 731 623	41 845 805
<u>43 125 328</u>	<u>42 080 006</u>	Sum opptjent egenkapital		<u>42 731 623</u>	<u>41 845 805</u>
<u>46 987 328</u>	<u>45 942 006</u>	Sum egenkapital		<u>46 593 623</u>	<u>45 707 805</u>
Gjeld					
Avsetning for forpliktelser					
3 254 488	3 218 857	Pensjonsforpliktelser	15	3 254 488	3 218 857
2 033 855	2 033 855	Andre avsetninger for forpliktelser	6	2 033 855	2 033 855
<u>5 288 343</u>	<u>5 252 712</u>	Sum avsetning for forpliktelser		<u>5 288 343</u>	<u>5 252 712</u>
Annen langsiktig gjeld					
77 135 768	66 248 076	Gjeld til kredittinstitusjoner	8	97 279 631	93 382 106
14 342 468	11 354 820	Øvrig langsiktig gjeld	14	14 342 468	11 354 820
<u>91 478 236</u>	<u>77 602 896</u>	Sum annen langsiktig gjeld		<u>111 622 099</u>	<u>104 736 926</u>
Kortsiktig gjeld					
16 277 906	20 269 629	Leverandørgjeld		13 251 881	18 007 610
679 639	866 037	Betalbar skatt	11	700 007	894 202
1 692 510	1 522 402	Skyldig offentlige avgifter		4 139 232	2 393 151
159 504	274 617	Kortsiktig konserngjeld		0	0
5 869 106	6 048 162	Annen kortsiktig gjeld		10 443 494	10 330 272
<u>24 678 665</u>	<u>28 980 847</u>	Sum kortsiktig gjeld		<u>28 534 614</u>	<u>31 625 236</u>
<u>121 445 243</u>	<u>111 836 455</u>	Sum gjeld		<u>145 445 056</u>	<u>141 614 874</u>
<u>168 432 571</u>	<u>157 778 461</u>	Sum egenkapital og gjeld		<u>192 038 679</u>	<u>187 322 679</u>

Jevnaker, 26.03.2021

Styret i Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS

Ole Petter Løbben
styreleder

Vibecke Andersson
nestleder

Karen Skjånes
styremedlem

Janne Bjørntvedt Buhaug
styremedlem

Jarle Bakken
styremedlem

Ulf Oddvar Rogneby
styremedlem

Kjell Olav Kolrud
administrerende direktør

Kontantstrømoppstilling – mor/konsern

Morselskap			Konsern	
2020	2019		2020	2019
		Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
1 367 941	1 323 290	Resultat før skattekostnad	1 224 623	1 099 969
-866 037	-1 069 391	Periodens betalte skatt	-894 202	-1 069 391
-30 000	0	Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	-30 000	0
13 174 104	11 525 258	Avskrivninger	19 298 413	16 501 630
0	0	Nedskrivning anleggsmidler	0	0
-103 940	-150 508	Endring i varelager	-103 940	-150 508
694 800	-749 525	Endring i kundefordringer	694 800	-749 525
-3 991 723	6 576 093	Endring i leverandørgjeld	-4 755 729	6 499 740
2 110 139	3 224 008	Endring i andre tidsavgrensingsposter	5 065 375	3 569 966
12 355 284	20 679 225	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	20 499 340	25 701 881
		Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
30 000	0	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	30 000	296 650
-31 338 163	-36 566 551	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-35 728 163	-53 435 858
0	0	Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak	0	0
0	0	Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	0	0
0	0	Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	0	0
0	0	Innbetalinger ved salg av andre investeringer	0	0
-159 504	0	Konsernbidrag ført mot investering i datter	0	0
-31 467 667	-36 566 551	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-35 698 163	-53 139 208
		Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
-7 112 308	-3 300 000	Nedbetaling av langsiktig gjeld	-14 102 475	-7 444 039
18 000 000	32 000 000	Opptak av langsiktig gjeld	18 000 000	54 000 000
10 887 692	28 700 000	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	3 897 525	46 555 961
		Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter		
-8 224 691	12 812 674	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-11 301 298	19 118 634
48 345 349	35 532 676	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	60 664 523	41 545 889
40 120 657	48 345 349	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	49 363 225	60 664 523

Noter til årsregnskap og konsern 2020

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for øvrige foretak.

Konsolidering og konsernregnskap

Konsernregnskapet viser virksomheten til morselskapet Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS og det heleide datterselskapet HRA Transport AS.

Det benyttes ensartede regnskapsprinsipper i konsernet. Ved konsolidering er morselskapets kostpris på aksjene i datterselskapene eliminert mot datterselskapenes identifiserbare eiendeler og gjeld på det tidspunkt aksjene ble anskaffet. Merverdier ut over hva som kan henføres til identifiserbare eiendeler og gjeld balanseføres som goodwill. Alle interne transaksjoner og mellomværende er eliminert

Selvkostprinsippet

Etter Forurensningsloven § 34 og Avfallsforskriften § 9-10 plikter HRA, som interkommunalt aksjeselskap, å påse at renovasjonstjenester dekkes etter selvkostprinsippet for monopolvirksomheten. Ifølge Forurensningsforskriften § 11-1 må HRA forholde seg til forskriftens rammer for gebyrberegning. De regnskapsmessige konsekvenser etter selvkostprinsippet er innarbeidet i resultatregnskapet. Viser for øvrig til note 14.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er likestilte kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Langsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Driftsinntekter

Salgsinntekter inntektsføres i takt med levering. Annen driftsinntekt omfatter leieinntekter.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives lineært over forventet økonomisk levetid.

Varer

Varer er oppført i balansen til anskaffelseskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til påregnelig tap.

Noter til årsregnskap og konsern 2020

Enkelttransaksjoner

Det er ingen store enkelttransaksjoner i 2020.

Miljøforpliktelser

Det er opprettet en egen stiftelse som har som formål å sikre etterdrift av Trollmyra deponi. Stiftelsen tilføres årlige midler gjennom innkreving av gebyr.

Leieavtaler

Driftsmidler som leies på betingelser som i det vesentlige overfører de økonomiske rettigheter og forpliktelser til selskapet (finansiell leasing), aktiveres under driftsløsøre, inventar o.a. utstyr og medtas som forpliktelse under rentebærende langsiktig gjeld til nåverdi av minimumsleien. Driftsmidlene avskrives i henhold til plan og forpliktelsen reduseres med betalt leie etter fradrag for beregnet rentekostnad.

Skatter

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter periodens betalbare skatt som blir utlignet og forfaller til betaling i neste regnskapsår i tillegg til endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet etter gjeldende skattesats ved utgangen av regnskapsåret. Beregningen er foretatt på grunnlag av skattereduserende og skatteøkende midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Selskapets virksomhet knyttet til innsamling, deponering og energigjenvinning av husholdningsavfall defineres som monopolvirksomhet og er unntatt fra beskatning. Selskapet forventer positiv fremtidig inntjening på næringsdelen og forventer at det vil dekke balanseført utsatt skattefordel.

Pensjoner

Selskapets pensjonsansvar i forhold til den ordinære tjenstepensjonsordningen er dekket gjennom Kommunal Pensjonskasse (KLP). Selskapets ansatte gis rett til definerte fremtidige pensjonsytelser. Pensjonsytelsene er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder.

I tillegg til den ordinære tjenstepensjonsordningen kommer ytelser i form av avtalefestet pensjon (AFP) til aldersgruppen fra 62 til 64 år. AFP behandles som en ytelsesbasert pensjonsordning og er dekket gjennom Kommunal Pensjonskasse (KLP). Selskapets ansatte gis rett til definerte fremtidige pensjonsytelser. Pensjonsytelsene er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder. Se note 15.

Noter til årsregnskap og konsern 2020

Note 2 Salgsinntekter

Selskapets salgsinntekter er i sin helhet knyttet til kjerneområdet innsamling, sortering, lagring, bearbeiding og videresalg av avfall. Salgsinntektene kommer hovedsakelig fra kommunene Gran, Jevnaker, Ringerike, Hole og Lunner.

Mor		Konsern	
2020	2019	Salgsinntekter fordeler seg slik:	
13 178 643	12 947 390	Næringsavfall	13 178 643
0	0	Deponiavgift stat, næringsavfall	0
96 132 205	86 720 379	Husholdningsavfall	96 132 205
-2 459 112	-3 151 583	Inntektsregulering Selvkost	-2 459 112
6 778 341	5 954 844	Gjenvinningsstasjoner	6 778 341
0	0	Deponiavgift stat, gjenvinningsstasjoner	0
14 614 003	15 316 414	Salg fraksjoner	14 614 003
5 829 022	5 102 592	Matavfall	5 829 022
9 177 734	9 200 783	Slam	9 177 734
2 776 795	2 867 344	Øvrige salgsinntekter	2 806 795
146 027 631	134 958 163	Sum salgsinntekter	146 057 631
			134 958 163

Note 3 Sammenslåtte poster

Mor		Konsern	
2020	2019	Varekostnad fordeler seg slik:	
4 700 963	3 768 714	Drift av deponi og energigjenvinning	4 700 963
11 348 859	10 501 325	Drift av gjenvinningsstasjon	11 348 859
53 069 449	47 788 920	Renovasjon	16 191 180
13 925 841	12 132 182	Restavfall til energigjenvinning	13 925 841
1 971 986	1 998 708	Drift av biogassanlegg	1 971 986
85 017 097	76 189 849	Sum varekostnad	48 138 828
			43 666 854

Note 4 Varer

Mor		Konsern	
2020	2019	Posten varer i balansen består av:	
294 933	190 993	Innkjøpte ferdigvarer	294 933
			190 993

Noter til årsregnskap og konsern 2020

Note 5 Ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.v.

Mor			Konsern	
2020	2019	Lønnskostnader består av følgende poster:	2020	2019
17 993 597	15 476 967	Lønninger	34 592 080	30 502 386
2 690 867	2 604 998	Folketrygdavgift	5 107 206	4 746 509
1 936 821	2 249 690	Pensjonskostnader	2 732 915	2 906 441
761 384	732 155	Andre ytelser	1 386 967	1 101 102
23 382 669	21 063 810	Sum lønnskostnader	43 819 168	39 256 438
29	28	Antall årsverk	63	53

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn	1 041 752	0
Annen godtgjørelse	115 675	546 630

Det foreligger ikke avtaler om godtgjørelser utover ordinær lønn til ledende personer.

OTP

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Revisor

Honorar til revisor fordeler seg slik mellom lovpålagt revisjon og andre tjenester:

Mor			Konsern	
2020	2019	Revisors honorar fordelt på tjenester:	2020	2019
125 000	208 422	Lovpålagt revisjon	195 698	236 722
45 000	48 050	Teknisk bistand årsregnskap og likningspapirer	45 000	48 050
183 741	32 171	Annen revisjonsrelatert bistand	254 516	52 946
353 741	288 643	Sum	495 214	337 718

Note 6 Miljøfond og Garanti for farlig avfall

Det er i 2020 ikke avsatt noe beløp til miljøfond. Avkastning av fondet skal benyttes til å støtte miljøtiltak i HRA's virkeområde.

Fondet utgjør: 375 000

I tillegg har HRA AS avsatt iht krav fra Statsforvalteren en garanti på kr 1 658 855 vedrørende farlig avfall på gjenvinningsstasjonene.

Noter til årsregnskap og konsern 2020

Note 7 Varige driftsmidler

Morselskap	Tomter, bygn.m.v.	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre, inventar m.v.	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	90 296 093	113 926 424	4 914 121	209 136 638
Årets tilgang	22 015 637	9 076 760	245 766	31 338 163
Årets avgang	-	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.	112 311 730	123 003 184	5 159 887	240 474 801
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr 01.01.	46 715 354	69 173 914	3 476 874	119 366 143
Tilbakeførte avskrivninger på avgang	-	-	-	-
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr 31.12.	50 695 889	77 740 575	4 103 781	132 540 246
Balanseført verdi pr 31.12	61 615 841	45 262 609	1 056 106	107 934 555
Årets avskrivninger	3 980 535	8 566 661	626 907	13 174 104
Årets nedskrivninger	-	-	-	-
Avskrivningssats	5-20%	10-30%	15-30%	

Hvert enkelt driftsmiddel vurderes særskilt og avskrives etter en lineær avskrivningsplan basert på antatt levetid.

Konsern	Tomter, bygn.m.v.	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre, inventar m.v.	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	90 296 093	113 926 424	35 724 272	239 946 789
Årets tilgang	22 015 637	9 076 760	4 635 766	35 728 163
Årets avgang	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	112 311 730	123 003 184	40 360 038	275 674 952
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr 01.01.	46 715 354	69 173 914	12 769 529	128 658 797
Tilbakeførte avskrivninger på avgang	0	0	0	0
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr 31.12.	50 695 889	77 740 575	19 520 743	147 957 208
Balanseført verdi pr 31.12	61 615 841	45 262 609	20 839 295	127 717 744
Årets avskrivninger	3 980 535	8 566 661	6 751 213	19 298 410
Årets nedskrivninger	0	0	0	0
Avskrivningssats	5-20%	10-30%	15-30%	

Balanseført verdi av leieavtaler	2020	2019
Anskaffelseskost Driftsløsøre, inventar o.a utstyr	13 271 332	13 271 332
Akk. avskrivninger 31.12	-10 782 957	-7 465 126
Balanseført verdi 31.12	2 488 375	5 806 206

Årets avskrivninger på balanseførte leieavtaler 3 317 831 3 317 834
Hvert enkelt driftsmiddel vurderes særskilt og avskrives etter en lineær avskrivningsplan basert på antatt levetid.

Noter til årsregnskap og konsern 2020

Note 8 Fordringer, gjeld/pantstillelser og garantier

Mor		Konsern	
2020	2019	2020	2019
0	0	0	0
	Fordringer med forfall senere enn ett år		
	Andre langsiktige fordringer		
5 384 612	8 076 920	5 384 612	8 076 920
	Langsiktig gjeld med forfall etter 5 år		
	Gjeld til kredittinstitusjoner		
77 135 768	66 248 076	97 279 631	93 382 106
	Gjeld sikret ved pant		
	Gjeld til kredittinstitusjoner		
	Balanseført verdi av eiendeler stilt som sikkerhet		
5 902 925	6 597 725	5 902 925	6 597 725
61 615 841	43 580 739	61 615 841	43 580 739
45 262 608	44 752 510	45 262 608	44 752 510
1 056 106	1 437 247	20 839 295	22 954 743
113 837 480	96 368 221	133 620 669	117 885 717

I tillegg er leierett i gnr. 94, bnr. 8 i Ringerike kommune pantsatt.

I posten gjeld til kredittinstitusjoner ligger også gjeld leasing:

2020	2019
2 818 000	6 018 496

Note 9 Egenkapital

Morselskap	Annen		Sum
	Aksjekapital	egenkapital	
Egenkapital 01.01	3 862 000	42 080 006	45 942 006
Årets resultat		1 045 322	1 045 322
Egenkapital 31.12	3 862 000	43 125 328	46 987 328

Konsern	Annen		Sum
	Aksjekapital	egenkapital	
Egenkapital 01.01	3 862 000	41 845 805	45 707 805
Årets resultat	0	885 818	885 818
Egenkapital 31.12	3 862 000	42 731 623	46 593 623

Noter til årsregnskap og konsern 2020

Note 10 Antall aksjer, aksjeeiere m.v.

	Antall	Pålydende	Bokført
Ordinære aksjer	3 862	1 000	3 862 000

Eierstruktur

Aksjonærer pr 31.12.	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel
Ringerike kommune	1 776	46 %	46 %
Gran kommune	811	21 %	21 %
Lunner kommune	541	14 %	14 %
Jevnaker kommune	425	11 %	11 %
Hole kommune	309	8 %	8 %
	3 862	100 %	100 %

Note 11 Skatter

Mor		Konsern	
2020	2019	2020	2019
		Beregning av skattekostnad	
		Spesifikasjon av midlertidige forskjeller/utsatt skatt	
-3 419 151	-1 985 120	Anleggsmidler	-1 446 157
-1 732 000	-1 732 000	Omløpsmidler	-1 732 000
-427 422	-534 277	Gevinst- og tapskonto	-427 422
-7 455 815	-7 160 171	Gjeld og avsetninger	-7 455 815
0	0	Ligningsmessig underskudd til fremføring	0
2 033 855	2 033 855	Midlertidige forskjeller som ikke kan utlignes	176 281
-11 000 533	-9 377 713	Beregningsgrunnlag utsatt skatt	-10 885 113
-2 420 117	-2 063 097	Utsatt skatt/skattefordel, 22%	-2 394 725
		Spesifikasjon av beregningsgrunnlag for betalbar skatt	
1 367 941	1 323 290	Regnskapsmessig resultat før skatt	1 224 623
98 506	-39 851	Permanente forskjeller	-117 701
0	-274 617	Konsernbidrag	0
1 622 820	2 927 711	Endring midlertidige forskjeller	2 074 926
3 089 267	3 936 533	Sum	3 181 848
0	0	Fremførbart ligningsmessig underskudd fra tidligere år	0
3 089 267	3 936 533	Beregningsgrunnlag for betalbar skatt	3 181 848
		Spesifikasjon av skattekostnad	
679 639	866 037	Betalbar skatt	700 007
0	60 416	Skatt på avgitt konsernbidrag	0
-357 020	-644 097	Endring utsatt skatt	-361 202
322 618	282 356	Skattekostnad	338 805
			279 679

Noter til årsregnskap og konsern 2020

Note 12 Bundne midler

I posten bankinnskudd inngår følgende bundne midler:	Mor	Konsern
Bundne skattetrekksmidler	841 561	1 601 171

Note 13 Leieavtaler Mor/Konsern

Selskapet leier avfallsdeponeringsplass i Ringerike kommune frem til 17.01.2036.
Morselskapets leiebeløp for 2020: 296 593

Note 14 Regnskapsposter fordelt på virksomhetsområder

	Monopol	Næring	Sum
Driftsinntekter	105 015 212	40 661 246	145 676 458
Driftskostnader	-104 459 471	-38 806 014	-143 265 485
Driftsresultat	555 741	1 855 232	2 410 973
Netto finansposter	-986 899	-407 306	-1 394 205
Utligning resultat monopolvirksomhet fra HRA Transport			351 173
Resultat før skattekostnad ifølge resultatregnskap	-431 158	1 447 926	1 367 941
Tilbakeført finansposter på monopolvirksomhet	986 899		
Beregnet normalavkastning på monopolvirksomhet	-906 914		
Beregnet resultat monopolvirksomhet etter selvkostprinsippet	-351 173		
Gjeld til abonnenter etter selvkost pr 01.01.2020	-11 354 820		
Årets beregnede overskudd selvkost	-2 810 285		
Beregnede renter	-177 363		
Gjeld til abonnenter etter selvkost pr 31.12.2020	-14 342 468		

HRA må forholde seg til selvkostprinsippet for monopolvirksomheten, dette omfatter innsamling og behandling av husholdningsavfall. Etter selvkostprinsippet tas det utgangspunkt i resultat før finansposter, men etter fradrag for beregnet avkastning av bokførte verdier på driftsmidler. Eventuelt overskudd etter selvkostprinsippet tilbakeføres som en inntektsreduksjon og overføres selvkostfond. Tilbakebetaling skal foretas over en periode på 3-5 år. Eventuelt underskudd etter selvkostprinsippet registreres som en inntektsøkning som også registreres mot selvkostfond. Innkreving foretas gjennom økte gebyrer over en periode på 3-5 år. Det beregnes renter av selvkostfond. For 2020 er det krevd inn kr 2 810 285 for mye i gebyrer på monopolvirksomheten. For tidligere år er det krevd inn kr 11 354 820 for mye i gebyrer, slik at ved utgangen av 2020 utgjør gjeld til abonnenter med kr 14 342 468.

Noter til årsregnskap og konsern 2020

Note 15 Pensjonsforpliktelser

Økonomiske forutsetninger:

Selskapets pensjonsforpliktelser er aktuarmessig beregnet pr. 31.12. Årets pensjonskostnad inngår i resultatregnskapet under lønn og andre personalkostnader. Ved beregning er det lagt til grunn følgende forutsetninger:

	31.12.2020	31.12.2019	
Årlig avkastning	3,10 %	3,80 %	
Diskonteringsrente	1,70 %	2,30 %	
Lønnsregulering	2,25 %	2,25 %	
Årlig vekst i grunnbeløp	2,00 %	2,00 %	
Forventet pensjonsregulering	1,24 %	1,24 %	

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
	Sikret	Sikret	
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	41 348 949	33 317 279	8 031 670
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-33 881 925	-27 745 063	-6 136 863
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-4 212 535	-2 353 359	-1 859 176
Balanseført netto pensjonsforpliktelse	3 254 488	3 218 857	35 631
Herav balanseført arbeidsgiveravgift	402 176	397 773	4 403

Årets pensjonskostnad fremkommer slik:	2020	2019
Innbetalt til KLP	2 209 250	2 204 812
Ansattes trekk	-308 060	-273 471
Endring pensjonsforpliktelse	35 631	318 349
Sum	1 936 821	2 249 690

Mor			Konsern	
2020	2019	Pensjonsmidler	2020	2019
508 653	446 862	Brutto midler premiefond/innskuddsfond	508 653	446 862
508 653	446 862	Sum	508 653	446 862

Note 16 Investeringer i datterselskap og deltakerlignet selskap

Selskap	Forretnings- kontor	Eierandel	Balanseført verdi	Andel resultat 2020	Andel EK 2020
HRA Transport AS	Jevnaker	100,00 %	5 423 705	-159 504	5 030 000
Sum			5 423 705	-159 504	5 030 000

Det er avsatt kr 159 504 i konsernbidrag til HRA Transport AS uten skattemessig virkning. Beløp, kr 159 504, er registrert mot balanseført verdi av aksjer i datterselskap.

Noter til årsregnskap og konsern 2020

Mellomværende konsern - eliminert i konsernregnskapet	2020	2019
Kundefordringer/Leverandørgjeld	3 868 823	8 231 476
Andre fordringer/Annen kortsiktig gjeld	639 215	322 135

Konserntransaksjon - eliminert i konsernregnskapet	2020	2019
Salgsinntekter/Varekostnad	36 878 269	32 522 994

Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS utarbeider konsernregnskap hvor HRA Transport AS inngår.
Konsernregnskapet kan utleveres hos morselskapets kontor.

Note 17 Balanseført leasingavtaler

Oversikt over fremtidig minimumsleie	2020	2019
Neste år	2 818 000	3 200 000
1 til 5 år	0	2 818 000
Etter 5 år	0	0
Sum fremtidig minimumsleie	2 818 000	6 018 000

Revisjonsberetning BDO

Brageres Torg 2A
3017 Drammen
www.bdo.no

Uavhengig revisors beretning

Til generalforsamlingen i Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS sitt årsregnskap.

Årsregnskapet består av: - Selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og - Konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.	Etter vår mening: - Er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter - Gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS per 31. desember 2020 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge - Gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS per 31. desember 2020 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
--	---

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon identifisert ovenfor med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi, på bakgrunn av arbeidet vi har utført, konkluderer med at disse andre opplysningene inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å uttale oss om dette. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets og konsernets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

BDO AS

Kåre Rødssæteren
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Penneo Dokumentnøkkel: XYQL7-Q113G-GVMW2-0IQZY-6NYUD-UDYQ5

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Kåre Rødssæteren

Partner

På vegne av: Kåre Rødssæteren

Serienummer: 9578-5993-4-715257

IP: 81.166.xxx.xxx

2021-03-29 06:08:56Z

Penneo Dokumentnøkkel: XXQL7-Q113G-GV/MW2-0IQZY-6NYUD-UDYQ5

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>